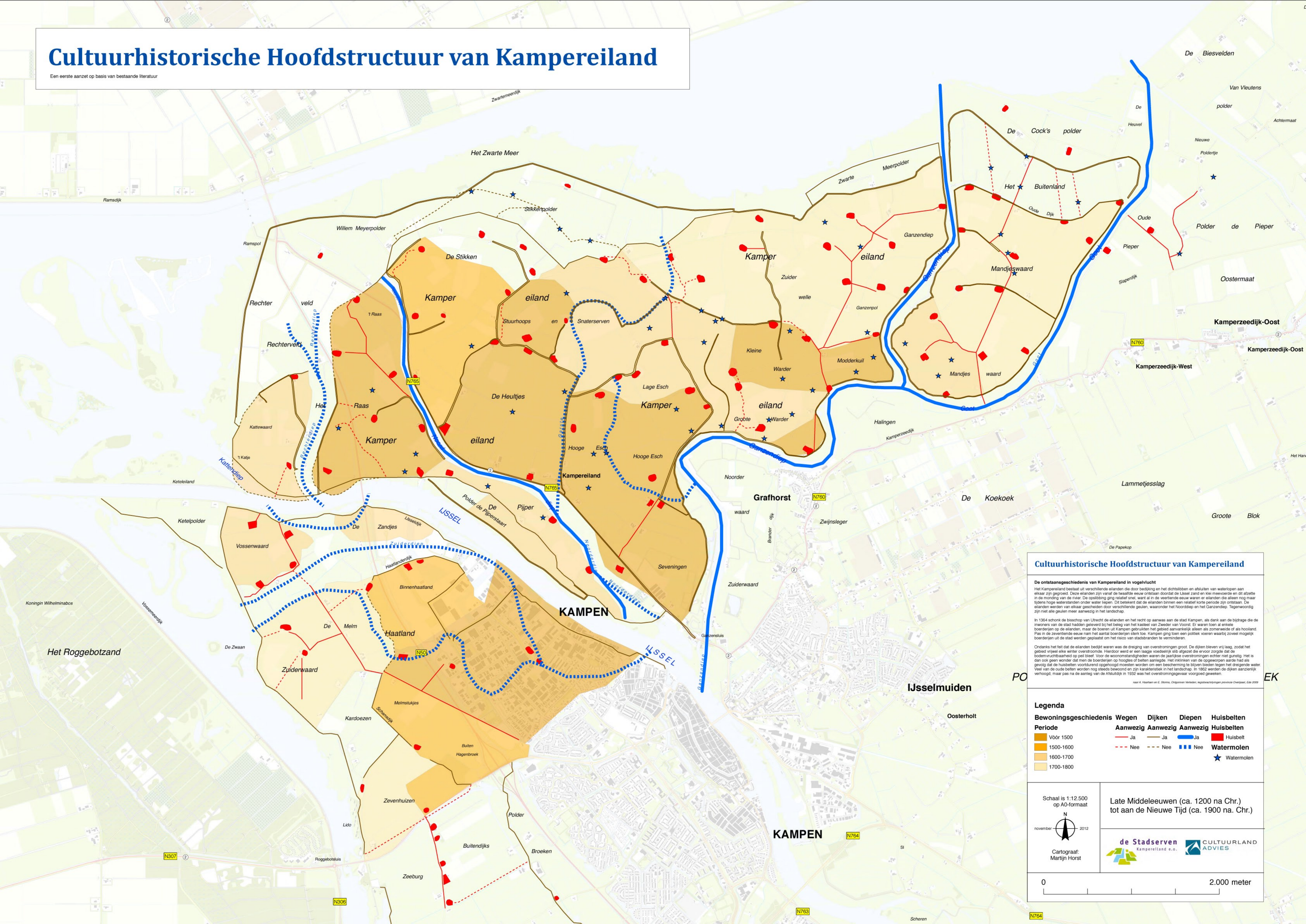

Cultuurhistorische Hoofdstructuur van Kampereiland

Een eerste aanzet op basis van bestaande literatuur

Cultuurhistorische Hoofdstructuur van Kampereiland

De ontstaansgeschiedenis van Kampereiland in vogelvlucht
 Het Kampereiland bestaat uit verschillende eilanden die door bedding en het dichtstbijen en afbluten van waterlopen aan elkaar zijn gegroeid. Deze eilanden zijn vanaf de twaalfde eeuw ontstaan doordat de IJssel zand en klei meevoerde en dit afzette in de monding van de rivier. De opslibbing ging relatief snel, want al in de veertiende eeuw waren er eilanden die alleen nog maar tijdens hoge waterstanden onder water liepen. Dit betekent dat de eilanden binnen een relatief korte periode zijn ontstaan. De eilanden werden van elkaar gescheiden door verschillende greulen, waaronder het Noordsiep en het Ganzendiep. Tegenwoordig zijn niet alle greulen meer aanwezig in het landschap.

In 1364 schonk de bisschop van Utrecht de eilanden en het recht op aanwas aan de stad Kampen, als dank aan de bijdrage die de inwoners van de stad hadden geleverd bij het beleg van het kasteel van Zweder van Voorst. Er waren toen al enkele boerderijen op de eilanden, maar de boeren uit Kampen gebruikten het gebied aanvankelijk alleen als zomerweide of als hooiland. Pas in de zeventiende eeuw nam het aantal boerderijen sterk toe. Kampen ging toen een politiek voeren waarbij zoveel mogelijk boerderijen uit de stad werden geplaatst om het risico van stadsbranden te verminderen.

Ondanks het feit dat de eilanden bedekt waren was de dreiging van overstromingen groot. De dijken bleven vrij laag, zodat het gebied vrijwel elke winter overstroomde. Hierdoor werd er een laagje voedselrijk silt afgezet die ervoor zorgde dat de bodemvruchtbaarheid op peil bleef. Voor de woonomstandigheden waren de jaarlijkse overstromingen echter niet gunstig. Het is dan ook geen wonder dat men de boerderijen op hoogtes of belten aanlegde. Het inklinken van de opgeworpen aarde had als gevolg dat de huiscellen voortdurend opgehoogd moesten worden om een bescherming te blijven bieden tegen het dreigende water. Veel van de oude belten worden nog steeds bewoond en zijn karakteristiek in het landschap. In 1862 werden de dijken aanzienlijk verhoogd, maar pas na de aanleg van de Afsluitdijk in 1932 was het overstromingsgevaar voorgoed geweken.

naar A. Haastman en E. Sibma, Oligocene rivierdelta, ngb-berichten provincie Overijssel, Ede 2009

Legenda

Bewoningsgeschiedenis	Wegen	Dijken	Diepen	Huisbelten
Periode	Aanwezig	Aanwezig	Aanwezig	Huisbelten
Voór 1500	— Ja	— Ja	— Ja	■ Huisbelt
1500-1600	- - - Nee	- - - Nee	▬▬▬ Nee	★ Watermolen
1600-1700				
1700-1800				

Schaal is 1:12.500 op A0-formaat

november 2012

Cartograaf: Martijn Horst

Late Middeleeuwen (ca. 1200 na Chr.) tot aan de Nieuwe Tijd (ca. 1900 na Chr.)

de Stadserven Kampereiland e.o.

CULTUURLAND ADVIES

0 2.000 meter